

42

AERES MBO EDE GEEFT NIEUWE DRAAI AAN FOODOPLEIDINGEN

INDIVIDUELE TRAJECTEN BIEDEN PERSPECTIEF

De voedingsmiddelensector maakt zich terecht zorgen over de huidige en toekomstige instroom van nieuwe vakexperts. Landelijk laat de animo van studenten te wensen over en worden bol-opleidingen opgeheven, maar Aeres MBO Ede geeft er een nieuwe draai aan met bbl-trajecten die zich kenmerken door een unieke en individuele aanpak. Als het bedrijfsleven zijn deuren openzet, liggen er kansen.

In een vorig artikel stelde Audrey Diepeveen, teamleider bol-opleidingen bij Aeres MBO Ede, al een belangrijk probleem aan de kaak: de afnemende instroom van vmbo'ers voor een mbo bol-leerweg tot Vakexpert voeding en technologie en Vakexpert voeding en kwaliteit. "Het beeld dat jongeren van de voedingsmiddelensector hebben sluit niet aan bij hun belevingswereld," benadrukt ze nog eens. "Onbekend maakt onbemind. Dat vloeit ten dele voort uit de geslotenheid van de sector. Enerzijds logisch, want veiligheid en kwaliteit staan voorop, maar anderzijds creëert dat wel een afstand en een vertekend beeld. In de jaren tachtig hadden wij met onze locaties 600 studenten die de voedingsmiddelensector in wilden gaan, nu zijn dat er in heel Nederland nog maar 250. Een nationaal probleem dus, met als gevolg dat een aantal mbo-instellingen zich in de afgelopen jaren genoodzaakt voelde de stekker uit de desbetreffende bol-opleidingen te trekken. Doodzonde, want het betreft een prachtig vakgebied en een branche met innovatieve bedrijven, die zitten te springen om gekwalificeerde nieuwe medewerkers. Dat zette ons aan het denken, want wij voelen zowel richting geïnteresseerde studenten als richting de sector een bepaalde verantwoordelijkheid om leertrajecten te blijven faciliteren, ook al zou dat in een andere vorm moeten."

DRIE NIEUWE VARIANTEN

In dat laatste zit precies de crux van het plan dat nu op tafel ligt en dat dit najaar al concrete invulling zal krijgen. "We gieten de opleidingen in een ander vat," zegt Ton Spierings, teamleider bbl-opleidingen bij Aeres MBO Ede. "Vanaf nu gaan we aan de slag met een uitgebreid maatwerkprogramma, dat deel gaat uitmaken van onze succesvolle bbl-tak, waarmee we al sinds een aantal jaren in-companytrajecten verzorgen. In deze trajecten verzorgen onze docenten op locatie bij een bedrijf klassikaal een opleiding om een aantal medewerkers een bepaald diploma op mbo-niveau te laten behalen. Binnenkort introduceren we drie nieuwe varianten, speciaal gericht op studenten die zichzelf op de voedingsmiddelensector oriënteren. Momenteel is dat, zoals Audrey aanstipte, een te kleine groep om een bol-opleiding nog rendabel te maken. Binnen bbl liggen echter wél mogelijkheden en wij gaan iets unieks in Nederland doen: individuen opleiden met regulier overheidsgeld dat je als mbo-instelling altijd per student ontvangt. Normaliter gebruik je dat om een klas op te leiden, nu gooien wij als het ware alles op één hoop. De studenten starten wanneer ze willen met een individueel maatwerktraject. Op 1 oktober, op 12 januari, op 26 april, het maakt niet uit. Wij financieren dit voor, tot de overheid het in oktober 2024 uitkeert en dat kost het bedrijfsleven niks."

MET ENTHOUSIASME ONTVANGEN

Dat brengt volgens Diepeveen een belangrijk pluspunt voor een ondernemer met zich mee. "Die kan iemand al vanaf dag één van de opleiding in dienst nemen." Ze legt het onderscheid tussen de drie varianten uit. "Voor studenten van 15 tot en met 17 jaar hebben we een hybridetraject met intensieve begeleiding en één dag leerplicht per week. Iedereen van 18 jaar of ouder kan een reguliere bbl-opleiding volgen. Individueel, maar met een hoge mate van zelfstandigheid. Op school of binnen het bedrijf geven we één dag per week onderwijs, waarbij we ook de studenten uit de hiervoor genoemde categorie aan de klas toevoegen. De derde variant betreft een flexibele leerweg die

niet wordt bekostigd door de overheid, maar door de student of door het bedrijf. Daar staat tegenover dat de onderneming niet vastzit aan een verplichte onderwijstijd. Wij merken dat het bedrijfsleven dit alternatief met enthousiasme ontvangt, met name vanwege dat laatste aspect. Investeren in iemands opleiding kan gunstiger uitpakken dan telkens de desbetreffende persoon uit het werkproces te moeten halen voor een vaste wekelijkse schooldag. Je maakt afspraken met elkaar over hoeveel onderwijstijd je in het traject opneemt, mede afhankelijk van iemands startniveau. In alle gevallen werken de studenten naar exact hetzelfde mbo-diploma toe."

WERKGEVERS VINDEN

Passend in de moderne tijd verzorgt Aeres MBO Ede voor alle drie de zojuist beschreven bbl-varianten digitaal onderwijs onder de noemer blended learning. Spiering: "Vanuit het bedrijf wordt een praktijkopleider gekoppeld aan de student, vanuit school is dat een docent en zo ontstaat er dus een drie-eenheid om iemand op het gewenste niveau te brengen. Voor ons ligt er een uitdaging om werkgevers te vinden die mensen een baan willen aanbieden in combinatie met een leertraject en het behalen van een diploma. Gezien de behoefte aan gekwalificeerd personeel lukt dat heel aardig, moet ik zeggen. Alleen al de samenwerking met Food Academy Nijkerk zorgt voor een achterban van 21 bedrijven en iedere andere onderneming die zich bij ons wil aansluiten, heten we van harte welkom, waar ook in Nederland gevestigd. Onze studenten komen namelijk ook uit vele verschillende regio's. Als enige strikte voorwaarde geldt een SBB-erkenning. De Stichting Beroepsopleiding Bedrijfsleven checkt of er een getrainde praktijkopleider is of kan worden aangesteld en of de onderneming de mogelijkheid biedt om de inhoud van de opleiding - zoals vastgelegd in een kwalificatiedossier - in de praktijk te leren."

WERVING

De echte grote uitdaging schuilt natuurlijk in het enthousiasmeren van jongeren, maar ook van potentiële zijinstromers voor de voedingsmiddelensector. "Dat kan op allerlei manieren," geeft Diepeveen aan. "Via het UWV, via gemeentelijke werklodden, via instanties die zich richten op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en via organisaties die buitenlandse werknemers - zoals arbeidsmigranten - op een passende plek in het bedrijfsleven proberen onder te brengen. 'Geen weg is te gek,' zouden we willen zeggen. Ook voor ons als Aeres MBO Ede ligt er een belangrijke rol op dit vlak. Met ingang van komend cursusjaar zullen we starten met de werving van 15- tot en met 17-jarigen, onder meer via onderwijsbeurzen en open dagen. Verder geven we al een tijdje foodgeoriënteerde gastlessen op het voortgezet onderwijs. Nog mooier is het wanneer we erin slagen om kinderen op jonge leeftijd al voor deze vakgebieden te interesseren. Het werkt natuurlijk het beste wanneer bedrijven zich daarbij aansluiten en de jeugd een kijkje in de keuken geven. Gastlessen verzorgen, excursies mogelijk maken, open dagen organiseren, noem maar op. We hebben een gezamenlijke missie en wij als Aeres MBO Ede creëren nu de faciliteiten om mensen met interesse in de voedingsmiddelensector via een maatwerkprogramma op te leiden. Een belangrijk begin om de toekomst van de sector veilig te stellen."

Meer informatie: www.aeresmbo-ed.nl